

Foreningen af Danske Videnskabsredaktører – mediestøtteoplæg 2011-2014

Videnskabelige og populærvidenskabelige tidsskrifter hører til de vigtigste medier i landet. Deres betydning for Danmark som et videnssamfund er stor, idet alle dele af samfundet og erhvervslivet igennem disse tidsskrifter får oplysninger om de nyeste forskningsresultater.

Selvom tidsskrifterne som regel er små, er deres betydning stor ved at være fødekæde for viden, som efterfølgende formidles videre af aviser, TV og andre medier. Det er igennem disse små medier, at en stor del af udgifterne til forskning på totalt ca. 45 mia. kr. gøres nyttige i samfundet.

De fleste tidsskrifter udgives på dansk, så befolkningen kan lære om de nyeste pædagogiske metoder eller aktuelle filosofiske strømninger, skoleelever lære om naturvidenskab på en populær måde og læger let og hurtigt kan blive informeret om de nyeste behandlingsmetoder.

I alt findes omkring 600 videnskabelige tidsskrifter. Imidlertid er deres økonomi meget svag og desuden i stor udstrækning usynlig, idet langt størstedelen af udgifterne dækkes af andre institutioner. Således indgår forfattere og faglige bedømmers indsats ikke i tidsskrifternes regnskaber. Det formodes at alene disse udgifter beløber sig til 113 mio. kr.

Disse specialtidsskrifter er blevet hårdt ramt de seneste år. Reduktionen i antallet af biblioteker har ramt økonomien kraftigt gennem måske mere end en halvering af biblioteksabonnenterne. Samtidig er den strammere styring af universiteterne årsag til en stærk reduktion i den frivillige arbejdskraft.

De egentlige videnskabelige tidsskrifter kan kun eksistere ved målrettet og direkte støtte til hvert enkelt tidsskrift. Denne støtte for at hjælpe videnskaben skal ikke berøres her, da den ligger under Videnskabsministeriets ressort.

Derimod er det af almenkulturel værdi, at disse tidsskrifter gøres tilgængelige for hele befolkningen, hvorfor man også skal tænke på disse tidsskrifter i forbindelse med den kommende mediereform.

Støtte til distribution af trykte udgaver

Distribution er blevet en betydelig post, hvor udgiftsstigningen siden 2004 ofte er på 600 procent på grund af fjernelsen af portostøtten fra 1723 og den manglende konkurrence på distributionsmarkedet.

Der er blevet etableret en kompensation for portostøttens bortfald, idet de almennyttige blade årligt gennem Bladpuljen får et beløb på 40 mio. kr.

Imidlertid er der i definitionen af "almennyttige" blade lige præcis angivet, at videnskabelige tidsskrifter ikke er medtaget. Denne bestemmelse mener vi er urimelig for den danske befolkning, uddannelsessystemet og erhvervslivet, som hermed får forringede vilkår for at blive informeret. Vi foreslår derfor, at denne begrænsning i støtten fjernes.

Udviklingsstøtte til nye medieformer

Vi vil gøre opmærksom på, at den nye mediestøtte bør have mulighed for at støtte mindre udgivere, således at små medier, herunder de rene ikke-kommercielle medier, kan blive styrket. Dette vil gavne de videnskabelige tidsskrifter, men vil samtidig kunne gavne de øvrige almenkulturelle tidsskrifter indenfor sport, religion, kunst, kultur m.v.

Vi håber, at den kommende mediestøtte vil blive udformet, således at der vil kunne blive givet støtte til større projekter, som kan gavne mange tidsskrifter på én gang.

Vi har i redaktørforeningen et projekt i støbeskeen, hvis koncept vi naturligt gerne ser vil kunne blive dækket af reglerne i de kommende støtteordninger, hvorfor vi kort præsenterer det her.

Målet er at give udgivere et digitalt værktøj, hvorved de kan råde over en kommunikationsplatform på højeste internationale niveau. Idéen er at udvikle en prototype med alle funktioner indbygget, som via Open Source gratis tilbydes til alle interesserede, som herefter selv skal tilrette til deres behov.

Tidsskrifter og selskaber vil få lettet deres administrative rutiner samtidig med at både den interne og eksterne kommunikation styrkes, ligesom den efterfølgende nyhedsformidling og diskussion faciliteres.

I løbet af en toårig periode skal IT-plattformen udvikles med alle formidlingens bedste faciliteter indbygget. Modellen kendes fra det canadiske Open Journal Systems. Mens dette system i dag er lettere bedaget i forhold til internettets udvikling, skal det foreslåede system bygge på XML database, parallelt kunne håndtere dansk og engelsk sprog, håndtere anmeldelser, have Web 2.0 kommunikation og et konferencesystem med betalingsmodul med Dankort for at nævne nogle af de tekniske faciliteter.

I et kampagneforløb formodes omkring 100 videnskabelige tidsskrifter og 200 videnskabelige selskaber at få deres kommunikation op på internationalt niveau. Hertil vil sandsynligvis langt mere end 1.000 andre tidsskrifter og foreninger kunne benytte systemet.

Et kompetencecenter skal koordinere udviklingen af standardmoduler, og en konsulenttjeneste vil hjælpe med at implementere den tekniske platform samt uddanne og undervise bestyrelsesmedlemmer, redaktører, sekretærer, webmastere og andre aktører.

Derved vil Danmark kunne blive international koordinator på flere af videnskabens områder. Samtidig vil vi kunne fastholde og udbygge kompetencer om formidling på højeste niveau, og via projektet vil danske IT firmaer sideløbende kunne være i front.

Infrastrukturen vil kunne befordre en udvikling mod Open Access. De udviklede programmer som sådan er dog "neutrale", og det er op til institutionerne i hvilken udstrækning indholdet skal være gratis.

Mange tidsskrifter og selskaber vil få større indtægter, og samtidig vil udgifter blive reduceret, idet mange administrative rutiner vil blive automatiserede. Foreningerne og tidsskrifterne vil blive styrket yderligere, når 2.0 Web sociale teknologier kan sikre en kommunikation mellem forskere og abonnenter indbyrdes.

Den videnskabelige fornyelse vil øges markant, når de økonomiske hindringer for at etablere et kommunikerende fagmiljø nærmest er ikke eksisterende. Samme fordel vil gavne alle ideelle bevægelser. Det vil kunne blive en permanent grundtvigiansk nethøjskole.

Omkostningerne vil de første år ligge i størrelsesordenen 3 mio. kr., mens de vil falde kraftigt, idet synergien fra mange brugere vil kunne give Open Source projektet momentum.

Danske Videnskabsredaktører
september 2010